

УРОК 9

Тема. Прямокутник і його властивості.

Сьогодні ви повинні опанувати уявлення про прямокутник як один із видів паралелограма; розглянути властивості та ознаки прямокутника; застосовувати властивості та ознаки прямокутника під час розв'язування задач.

Перевірка домашнього завдання

№42 – 54 см;

№44 – 1) 80° , 2) 110° , 3) 120° , 4) 100° ;

№46 – 115° ;

№49 – 1) 8 дм, 10 дм, 2) 3 дм, 15 дм.

Порівняйте фігури на *рисунку 1* (за різними критеріями). Яка із фігур «зайва»?

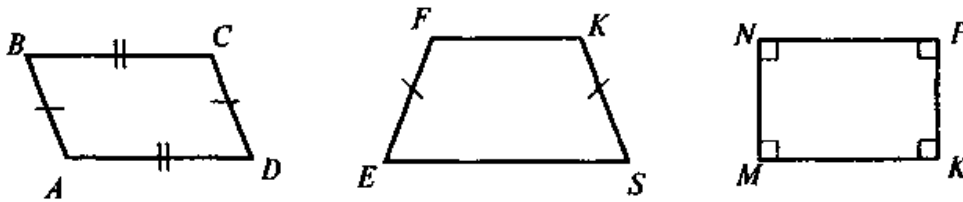
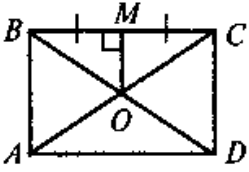

Рис. 1

Конспект		
	<p style="text-align: center;">Прямокутник</p> <p><i>Означення.</i> Паралелограм, усі кути якого прямі, називається прямокутником</p>	
	<p>Властивості</p>	<p>Ознаки</p>
	<p>1. Усі властивості паралелограма</p> <p>2. Якщо $ABCD$ - прямокутник, то $AC = BD$. (Діагоналі прямокутника рівні)</p> <p>3. Якщо $ABCD$ — прямокутник, ($AD > CD$), AC</p>	<p>1. Якщо $ABCD$ — паралелограм і $\angle A = 90^\circ$, то $ABCD$ — прямокутник</p> <p>Якщо $ABCD$ — паралелограм і $AC = BD$, то $ABCD$ — прямокутник. (Якщо діагоналі паралелограма рівні, то цей паралелограм — прямокутник)</p>

	і BD — діагоналі, то $\angle AOB = 2\angle ACB$	
	<p>4. Якщо $ABCD$ — прямокутник і точка M — середина BC, то $OM \perp BC$.</p> $OM = \frac{1}{2}AB.$	
	(Відрізок, що з'єднує середину сторони прямокутника з точкою перетину діагоналей, перпендикулярний до цієї сторони і дорівнює половині суміжної сторони)	

Виконання усних вправ

1. У прямокутнику $ABCD$ $AB = 8$ см, $BC = 5$ см. Знайдіть:

- а) відстань від точки C до сторони AD ; (8 см)
- б) відстань між прямими AB і CD . (5 см)

2. Чи може діагональ прямокутника дорівнювати його стороні? (ні) Чи може діагональ ромба дорівнювати його стороні? (так)

3. а) Укажіть (див. рис. 2) відрізки, кути, трикутники.

б) $\angle AOD = 142^\circ$. Знайдіть $\angle OCD$ і $\angle OBC$.

($\angle OCD = 66^\circ$, $\angle OBC = 24^\circ$)

в) $P_{BOC} = 16$ см, $AC \cdot BD = 100$. Знайдіть AD . (6 см)

4. За *рисунком 3* розв'яжіть задачі:

а) $KO = 4$ см, $OM = 2$ см. Знайдіть P_{ABCD} . (24 см)

5. У прямокутнику $ABCD$ (*рис. 4*) $\angle BAM = \angle DAM$, $\angle MDC = 30^\circ$, $AB = 1$, $BC = 3$. Знайдіть P_{ABMD} . (9 см)

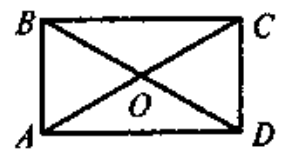

Рис. 2

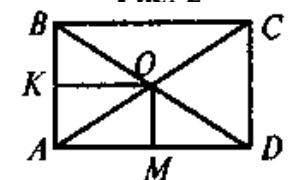

Рис. 3

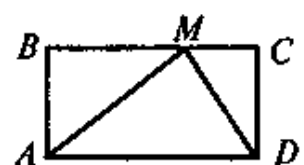

Рис. 4

Виконання письмових вправ

1. Знайдіть периметр прямокутника $ABCD$, якщо $AC = 15$ см, а периметр трикутника ABC дорівнює 36 см.

Розв'язання

Розглянемо $\triangle ABC$:

$$P_{ABC} = AB + BC + AC;$$

$$36 = AB + BC + 15;$$

$$36 - 15 = AB + BC;$$

$$21 = AB + BC;$$

$$P_{ABCD} = 2(AB + BC) = 2 * 21 = 42(\text{см})$$

Відповідь: 42 см.

2. У прямокутнику $ABCD$ $\angle BAC = 65^\circ$. Знайдіть кут між діагоналями прямокутника.

Розв'язання

Діагоналі прямокутника мають однакову довжину і в точці перетину діляться навпіл.

Розглянемо $\triangle AOB$ - рівнобедрений, отже, $\angle BAO = \angle ABO = 65^\circ$.

$$\angle AOB = 180^\circ - (65^\circ + 65^\circ) = 50^\circ.$$

Відповідь: 50° .

3. Діагоналі прямокутника $ABCD$ перетинаються в точці O , причому $\angle COD = 60^\circ$, $CD = 8$ см. Знайдіть довжину діагоналі.

Розв'язання

Діагоналі прямокутника мають однакову довжину і в точці перетину діляться навпіл.

$OD = OC$, тому $\triangle OCB$ – рівносторонній.

$$OD = OC = CD = 8 \text{ см}$$

$$AC = BD = OC * 2 = 16 \text{ см}$$

Відповідь: 16 см.

4. Точка перетину діагоналей прямокутника віддалена від двох його сторін на 3 см і 4 см. Знайдіть периметр прямокутника.

Розв'язання

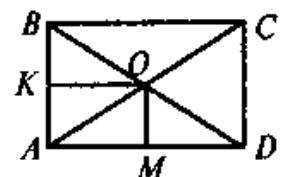

Рис. 3

$OK=0,5BC$, тому $BC=OK*2=2*3=6$ см – за властивістю прямокутника.

$OM=0,5AB$, тому $AB=OM*2=2*4=8$ см– за властивістю прямокутника.

$$P=(AB+BC)*2$$

$$P=(6+8)*2$$

$$P=28 \text{ см}$$

Відповідь: 28 см

Домашнє завдання §4 №82, №85, №90, №93.

